

A photograph of a dilapidated room, likely a shelter or a place of residence for migrants. The room has a concrete floor and walls. A long window runs across the back wall, with laundry hanging from the sill. Above the window, there are several small, rectangular openings in the ceiling. The walls are covered in graffiti, including the words "UNTIL DEATH" and "A3A". There is a blue and white striped mattress on the floor. The overall atmosphere is one of poverty and hardship.

MONITORATGE DEL DRET A LA VIDA PRIMER SEMESTRE 2022

CA MINANDO
FRONTERAS

Monitoratge del Dret a la Vida: primer semestre 2022

Perdre la vida en el camí s'ha normalitzat en els discursos del control migratori i aquest fet permet l'augment de les víctimes i la implementació d'instruments de repressió cada vegada més mortífers contra les comunitats migrants.

Durant el primer semestre de 2022, documentat en aquest informe, la militarització del control migratori ha anat escalant en l'aplicació d'accions que ataquen de manera sistemàtica els drets humans de les persones migrants.

Aquesta situació s'ha vist avalada pel discurs bel·licista generat després de la guerra d'Ucraïna, en el qual Europa i l'OTAN preveuen un rearmament que afecta també la gestió del control de fronteres. El relat polític de l'estat espanyol ha situat a les persones en moviment com una de les amenaces provinents del sud i ha plantejat un debat per a establir de facto una resposta militar contra elles.

Aquestes pàgines aporten les dades de víctimes de la necropolítica aplicada en el control fronterer durant els primers sis mesos de l'any 2022 a la Frontera Occidental Euroafricana. Xifres que han estat confirmades pel Col·lectiu Ca-minando Fronteras en el nostre Observatori de Drets Humans.

Però a més, ens semblava necessari efectuar també en aquest informe una anàlisi de les eines que s'han utilitzat per a exercir violència sistemàtica contra les comunitats migrants. En aquest sentit, intentem obrir el camí cap a una anàlisi del que ha passat a la frontera durant aquests sis mesos que posi els drets humans en el centre i serveixi de contrapès als discursos i fervors bel·licistes. És per això important analitzar les violències que les comunitats migrants reben diàriament i per què canals, quin impacte té en les seves vides i com moltes d'elles acaben morint després d'una llarga agonia de vulneració de drets continuada.

Aquest informe està elaborat en el marc de l'Observatori de la Frontera Occidental Euroafricana creat pel Col·lectiu Ca-minando Fronteras l'any 2015 i que registra les víctimes en les migracions de les rutes marítimes del Mediterrani Occidental (Estret, Alborán, Algèria) i de l'Atlàntic (Canàries); així com les terrestres de les tanques de Ceuta i Melilla.

Les xifres i històries que comparteix aquest estudi són essencials per a avançar en el respecte dels drets de les víctimes i els seus familiars. La seva memòria ha de continuar present i il·luminar un camí que ens porti a la veritat, reparació, justícia i no repetició.

TOTAL DE VÍCTIMES

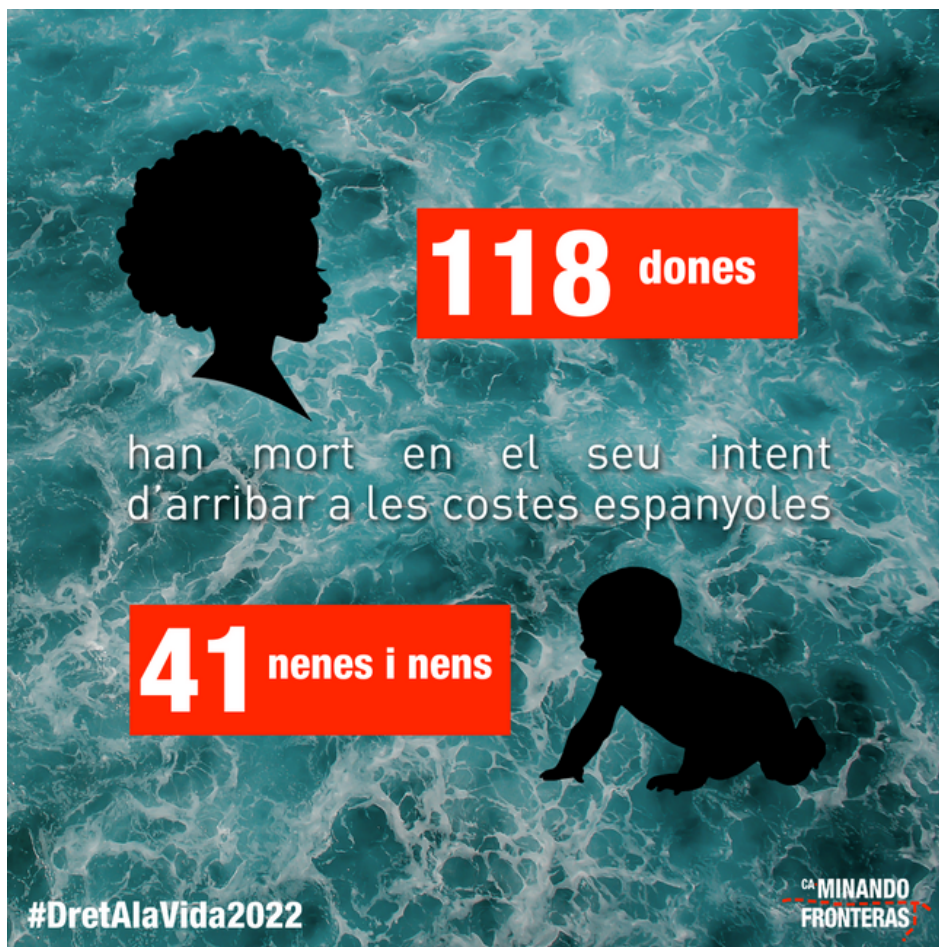
Cada víctima representada en aquesta infografia té una història, una família, una comunitat. Compartien anhels, somnis, esperances i ganes de viure que van quedar truncades.

Cadascuna d'elles deixa un buit que se sent al si de la seva comunitat, de les xarxes familiars, però totes les vides juntes que es van perdre suposen un impacte global en els seus llocs d'origen, als països on van morir. No són dades aïllades, són un conjunt de morts que comparteixen els mateixos responsables, persones que van perdre la vida per efecte de polítiques aplicades a determinades poblacions en moviment.

“Ella venia per a curar-se. La pobra va sortir fugint d'aquest vell, però ja estava malalta. Deia si em curo us ajudaré molt. Anava a França. On dius que va ser l'accident?, És el mateix oceà de Abidjan? És molt perillós. Us trucaré per a veure si hi ha alguna notícia. Ara cal dir-li-ho a la mare”, germana d'una dona ivoriana.

“Va sortir amb altres joves del poble, es van anar tots, ja no podien viure. No sabia que s'aniria, aquest poble és molt petit. Van sortir tots en una mateixa barca, i els busquem, però no apareixen. Ens hem quedat sense joves, alguns pares han fet una cerimònia, han començat el dol. No puc fer-ho, encara no, vull esperar”, pare d'un jove malià.

VÍCTIMES DONES I INFÀNCIA

Elles posen el cos, perquè la violència sexual és un preu a pagar durant el camí migratori. La sofreixen per part de companys de viatge, per les societats que travessen en el seu viatge. Però el més important a destacar durant aquests anys, ha estat la implementació de la violència sexual com a part del control migratori; aquesta s'ha convertit en una de les seves eines per a causar dolor, per a castigar des de les institucions a les dones que es mouen.

“S’ha mort, tenia VIH, però es va arribar tard a prendre el tractament. Acumulava moltes violències, com altres dones, com jo mateixa que sóc agent comunitària, no ens lliurem ningú. Va intentar creuar dues vegades, en una va veure morir a dues germanes. Però clar, quan et detenen després de la mar perquè et tiren al desert o al sud i aquí et violen i violen... encara que fem molta labor de sensibilització les condicions no permeten que les dones es protegeixin. Estan morint diverses germanes així, sobreviuen potser a la mar, però moren després de tots els dolors que anem acumulant durant els anys. Que reposi en pau”, companya d’una víctima.

Les dones i la infància migrants sofreixen violències diferenciades, que es creuen quan es tracta d’unitats familiars. Per això la majoria de les mares esmenten el dolor de la pèrdua de la seva progènie com una de les pors majors en el seu procés migratori.

Centenars de nens i de nenes coneixen ja el dolor i la repressió de les eines de control del moviment. Adolescents que són estigmatitzades, criminalitzades, assenyalades i violentades. Una infància que és reprimida amb els instruments violents de la necropolítica. Que a més, és estigmatitzada mitjançant l’aplicació de l’etiqueta de migrants com una eina que anul·la els seus drets com nens, nenes i adolescents. A més, molts d’ells són representats en els discursos sota les sigles MENA per a allunyar-los de manera definitiva de la seva condició d’infància. Tot açò, mentre la infantesa d’edat més baixa corre el risc de ser separada dels seus familiars per la presència del racisme institucional com a part dels elements de control de fronteres.

“No vaig poder creuar amb ella, ens van separar a peu de platja, de nit, va ser com si m’arrenquessin una part de mi. Va arribar sana i a bon recull a Canàries. Vaig fer tot per a creuar, com fos, de la manera que pogués, vaig arriscar la meua vida perquè sense ella no sóc res. Sis mesos després vaig arribar també al mateix lloc. Vaig pensar a abraçar-la, que seria fàcil, però no va anar així. És la meua filla, la meua filla. Vaig fer tot el que em van demanar, tot, papers, ADN. A vegades no els entenia però encara així ho feia. Vaig haver de recórrer a una organització perquè no m’escoltaven, demanar ajuda. Alguna persona que defensés els meus drets i m’escoltés. No dormia, no menjava, cridava a l’organització cada dia. Mesos després la tornava a abraçar, va ser un calvari. Estic segura que si no hagués estat acompanyada no me l’haguessin retornat. Estic segura que hi ha molt de racisme i per això ens miren malament, ens castiguen, pensen que som males mares. Però és mentida, quina mare podria fer i sacrificar el que he fet jo per la meua filla? Aquestes dones dels centres, de menors, no són millors mares que jo, però sí que són més racistes que jo”.

“Vam sortir junts de Duala, tot ho fèiem junts com una família. Les nostres mares són molt pobres i des de petits, veníem pels carrers, trèiem una mica de diners per a sobreviure. Així que un dia pensant en la nostra família, vam sortir, anàvem treballant on podíem, i quan no podíem, mendigàvem. Hi ha molta feina a les fàbriques de peix i aquí ens vam ficar treballant dia i nit. Alguna cosa manàvem a les famílies, la resta per a poder creuar. El dia va arribar i sortim. La pneumàtica es va parar i vam demanar ajuda durant hores, s'anava enfonsant, li vaig perdre a la meitat de la nit, es va anar al fons, i no vaig poder fer res. Encara no li he dit res a la família, no tinc forces. Quants anys tinc dius? Quinze, els dos, vam néixer amb un mes de diferència”.

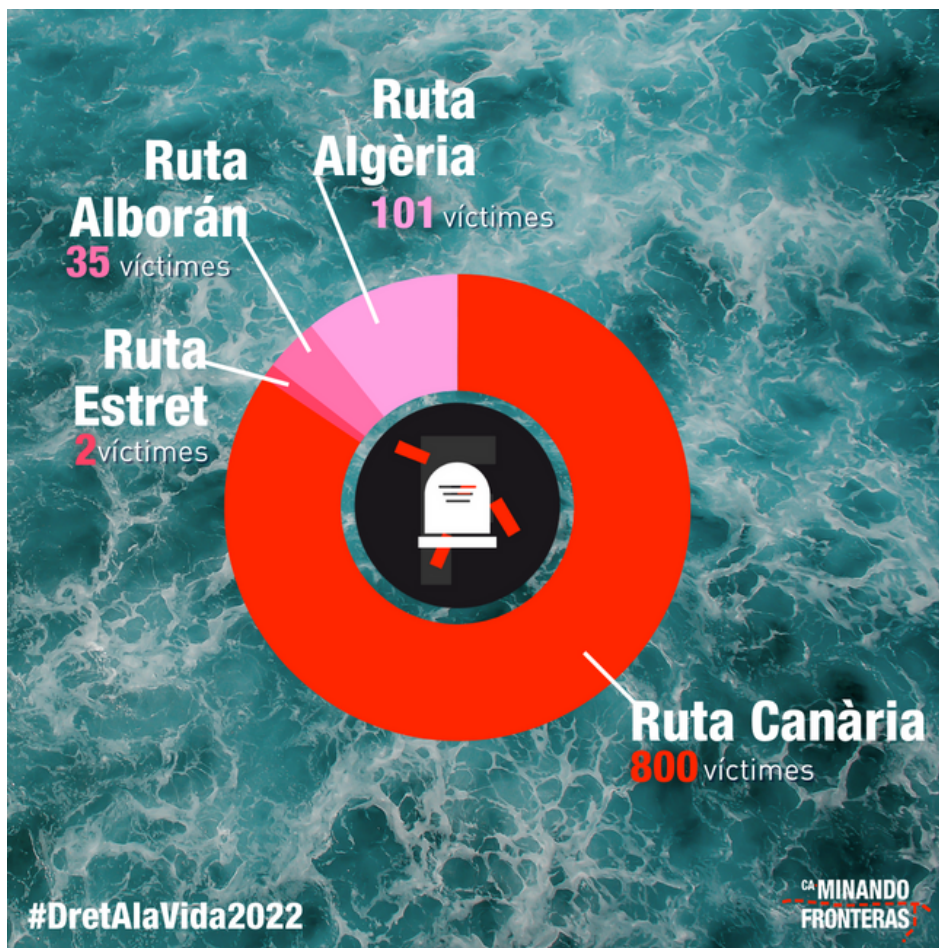
VÍCTIMES PER MESOS

No hi ha mesos sense morts, pensar-ho així fa por. La frontera no dóna treva, el risc està present de manera permanent. N'hi ha prou amb moure's perquè el dret a la vida sigui amenaçat.

“Al gener, els primers dies, va haver-hi més de tres-centes desaparegudes. Podeu mirar el Facebook i els grups de famílies algerianes. Molta gent no sabem on està, però van sortir de la zona d'Orà i els busquen les famílies. Aquests dies van arribar moltes embarcacions, però unes altres encara no han donat senyals de vida. Si estan morts o vius, o detinguts potser. No sabem quantes poden ser, és difícil saber això, és important poder tenir tota la informació per a buscar-los”

VÍCTIMES PER RUTES MARÍTIMES

La ruta Atlàntica continua sent la més mortífera. Les seves característiques físiques, les embarcacions massa febles per a l'oceà, les llargues distàncies, les relacions polítiques entre els països en la zona subjectes a interessos territorials marítims i terrestres, fan que sigui complicada la col·laboració per a defensar el dret a la vida entre els països, o que hi hagi demores en l'activació de serveis de rescat.

“A les quatre de la matinada havien alertat familiars d'una pneumàtica amb cinquanta-tres persones que havien sortit feia quatre hores des de Tarfaya. Quan vam aconseguir parlar amb l'embarcació ja hi havia persones que estaven a l'aigua. Vam traslladar la informació als serveis de rescat que ja comptaven amb una posició ja que havien estat alertats hores abans. Els familiars ens van trucar perquè no van veure reaccionar als serveis de rescat i les persones seguien en risc. Ens assabentem llavors que Rabat s'encarregava de la coordinació del rescat. Van passar hores sense resposta fins que a les tres de la tarda les autoritats marroquines van dir que la pneumàtica havia estat localitzada, però només havien trobat a deu persones amb vida, entre elles sis dones i que també s'havien recollit dos cadàvers en la mar. La resta havien estat víctimes d'una tragèdia que es podria haver evitat si els serveis de rescat s'haguessin activat amb major celeritat i si aquests mitjans haguessin estat coordinats en terra i aire. Una tragèdia evitable perquè es comptava amb la posició de l'embarcació i també amb informació de la situació de risc en la qual es trobava”, relat extret de la helpline del col·lectiu Ca-minando Fronteras.

Alborán i l'Estret continuen sent rutes menys transitades, però el risc si s'empren és que l'omissió del deure de socors està present en elles de manera constant. Els mitjans de rescat no s'activen, o s'activen molt tard en el que concerneix les embarcacions alertades.

“La matinada del 8 de gener van partir vint-i-vuit persones en una embarcació pneumàtica des de Dar El Kebdani. Van perdre la comunicació amb les seves famílies a les 8.00 utc. No va ser fins a migdia que la nostra organització va rebre l'alerta i la vam traslladar immediatament al MRCC i a Salvament Marítim. Durant les successives trucades a Salvamento Marítimo, van preguntar moltes vegades les mateixes dades de l'embarcació que ja havíem facilitat en les anteriors trucades. Desconeixem quins mètodes de cerca es van activar aquesta tarda però, i açò és segur, cap mitjà va ser mobilitzat específicament per a buscar a aquestes persones durant tot aquest dia. A la nit l'embarcació va llançar una trucada de socors a través del 112, i es van activar mitjans entrada la matinada. Ja a aquestes hores Salvamento va tornar a trucar a la nostra organització per a demanar les dades de l'embarcació, que ja havíem proporcionat des del matí en totes les comunicacions establertes amb ells. Es va mobilitzar llavors una salvamar i un mitjà aeri, però ja va ser massa tard.

Dies després la mar va retornar cinc cossos, quatre dones i un home. Vam aconseguir fer una per-identificació que ens indicava que aquestes persones viatjaven en l'embarcació que havia estat alertada el dia vuit.

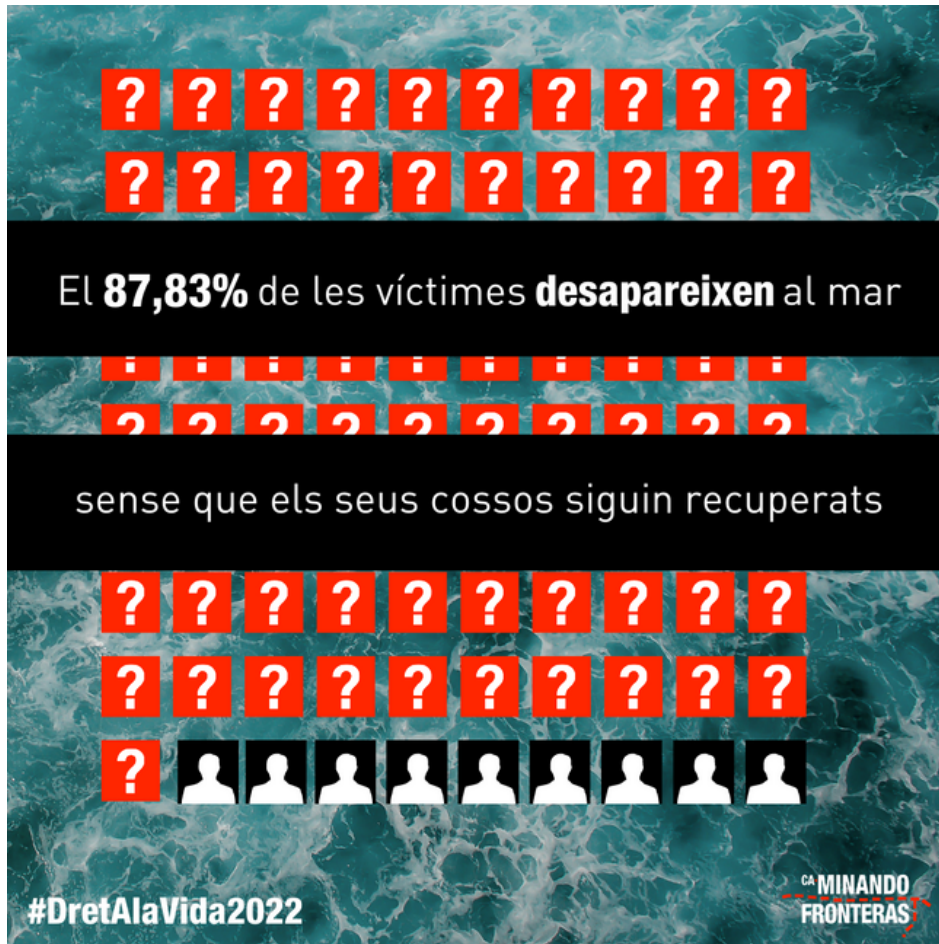
A partir d'aquest moment, es va informar les famílies i també a les autoritats espanyoles perquè les persones fossin enterrades conforme al ritu musulmà que van professar en vida". Relat extret de la helpline del col·lectiu Ca-minando Fronteras.

La ruta algeriana està totalment invisibilitzada, l'omissió del deure de socors s'uneix a la falta d'alertes per part de les persones i les famílies, que ho fan massa tard. Aquests dos fets conjunts fan que, encara que sabem que hi ha centenars de famílies buscant a víctimes d'aquesta ruta, no es puguin donar xifres que s'aproximin a la realitat.

"L'11 de maig les famílies de les persones que anaven a bord d'una embarcació que havia sortit des d'Orà, des de Mers el Hadjadj, van alertar a la nostra organització. Eren nou homes i dues dones, una d'elles embarassada, que no s'havien pogut comunicar amb les seves famílies des que van sortir el 7 de maig. En aquest moment, es va transmetre la informació als Centres de Coordinació de Salvamento de Cartagena i d'Almeria. Ens van sol·licitar informacions més recents, per al que se'ls van enviar els números de telèfon que anaven a bord. En les comunicacions dels dies següents ens van informar que no tenien constància de cap arribada similar, desconeixem si es van arribar a activar mitjans específics de cerca i rescat.

El 14 de maig un vaixell de l'armada havia rescatat a algunes persones, però no sabien quantes ni tenien més informació. Ens van recomanar trucar al telèfon general de la Guàrdia Civil o a Creu Roja Almeria. Gràcies a la col·laboració amb Creu Roja Almeria es va poder confirmar que únicament van ser trobats tres homes, i que es tractava de l'embarcació que va sortir el dia set de maig. Els cossos de les dues dones i dels altres sis homes es troben desapareguts fins al dia d'avui", relat extret de la helpline del col·lectiu Ca-minando Fronteras.

PERCENTATGE DE DESAPAREGUDES

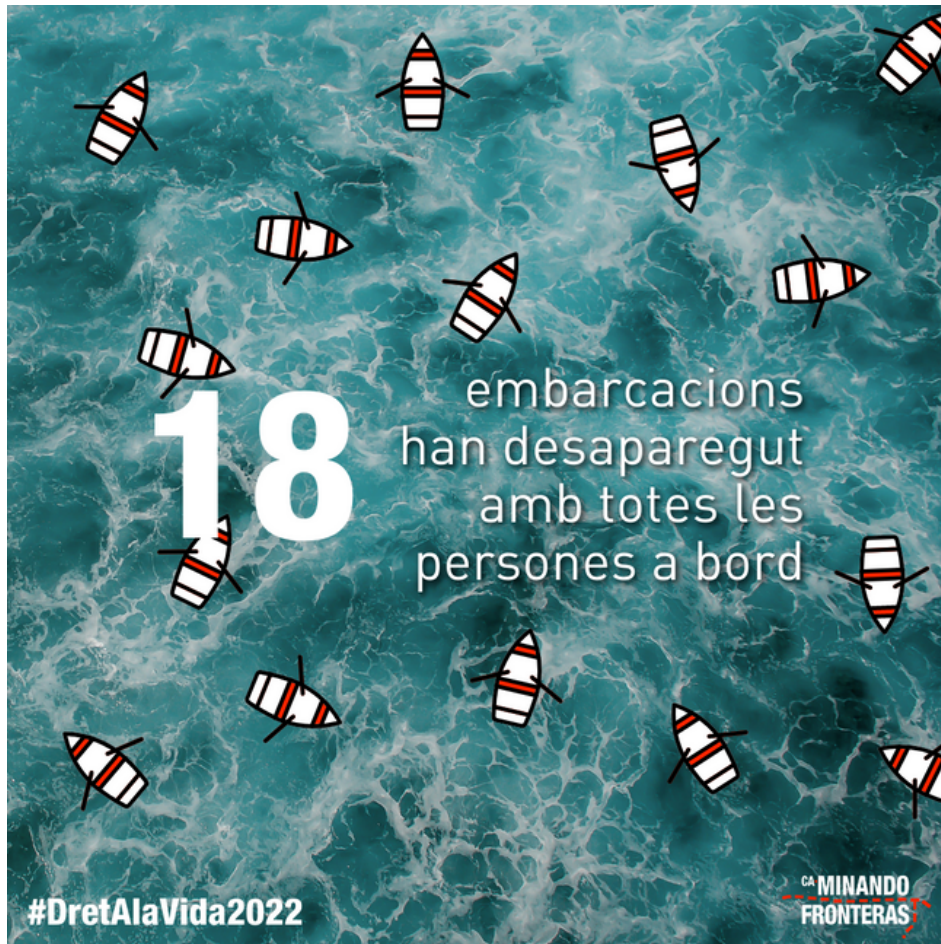

La majoria de persones víctimes de les rutes marítimes desapareixen i les famílies no aconsegueixen tenir un cadàver que identificar per a poder constatar que estan mortes.

“L'onze de maig van sortir catorze dones, sis menors i trenta-nou homes des de Guelmim a les dues de la matinada a bord d'una pneumàtica. Durant els tres dies posteriors vam continuar en comunicació amb els serveis de rescat per a traslladar números de telèfon que fossin a bord. Desconeixem si es van activar mitjans específics per a la cerca i rescat d'aquesta embarcació. El quinze de maig l'embarcació va donar senyals de vida, explicant que es trobaven enfront de Tarfaya i que havien mort ja diverses persones. Ens van confirmar que el MRCC coordinava la cerca i rescat. La comunicació amb l'embarcació va ser fluida perquè estava en zona de cobertura, encara que intentaven enviar posicions sense aconseguir-ho. Ens contaven que la gent s'estava morint de set perquè portaven ja diversos dies a la deriva. La nit anterior havien bolcat i aquí vàries havien mort. A les 18.30 utc es va confirmar el rescat, finalment, de quaranta-sis persones, entre

elles deu dones i dos menors. També havien rescatat dos cadàvers. Els cossos d'onze persones van quedar en la mar. Durant les trucades posteriors d'angoixa dels familiars, en una d'elles ens deien desesperats que si almenys hi hagués un dels cossos podrien verificar la mort i començar el dol”, relat extret de la helpline del col·lectiu Ca-minando Fronteras.

EMBARCACIONS DESAPAREGUDES

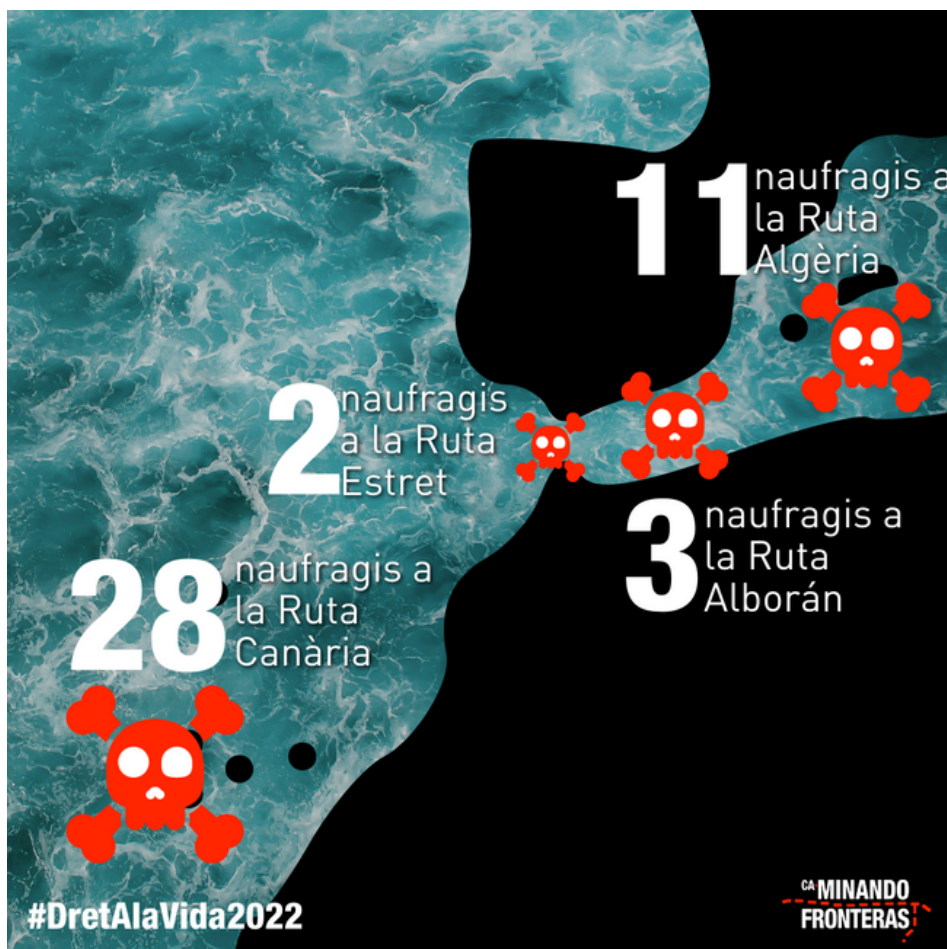
Quan desapareix una embarcació amb totes les persones a bord, aconseguir un relat del que ha succeït és molt més difícil i suposa una angoixa més gran per a les famílies de les persones que comparteixen aquesta embarcació. No tenen la informació de persones supervivents que en moltes ocasions és clau perquè els familiars puguin fer el dol encara que no estigui el cos.

“Seixanta-vuit persones, entre elles trenta dones –dues embarassades– i nou menors, van enviar posició des de la pastera en la qual es trobaven el 10 de gener al matí, al costat d’una trucada d’auxili. Es va traslladar aquesta informació als serveis de rescat, el MRCC va assumir la coordinació. Vint-i-quatre hores

després d'haver demanat ajuda, Rabat ens informa que ha rebut una nova posició d'aquesta embarcació; nosaltres no aconseguim contactar amb elles. És a l'endemà quan Rabat declara haver enviat un patruller a la zona de les posicions i no haver-hi trobat res. A partir d'aquest moment es va deixar de buscar la pastera. Avui dia les seixanta-vuit persones segueixen desaparegudes",

relat extret de la helpline del col·lectiu Ca-minando Fronteras.

NOMBRE TOTAL DE NAUFRAGIS

Aquest és el total de naufragis que el nostre col·lectiu ha documentat durant aquest temps. Cadascun d'ells ha estat reconstruït per a aconseguir un relat que expliqui a les famílies les situacions que els van provocar i que posi llum a les històries de les persones que van perdre la vida i aquelles que van sobreviure. Aquests són els fets múltiples que van causar les tragèdies:

- No es van activar mitjans de cerca i rescat. Això succeeix sobretot en Alborán, Balears i en els rescats de la zona Atlàntica coordinats pel MRCC de Rabat.

- No es van activar els mitjans de cerca amb celeritat malgrat tenir la posició on estava succeint la tragèdia.
- Negligència per part dels serveis de rescat espanyols.
- No es van desplaçar mitjans aeris malgrat haver-hi persones a l'aigua.
- Falta d'informació i transparència a causa de realitzar-se maniobres militars en zona, a les quals van participar forces militars dels Estats Units i marroquines.
- Retard en l'intercanvi d'informació entre Salvamento i el MRCC Rabat.
- No es van coordinar de manera eficaç els serveis de rescat de tots dos països.
- Informació incorrecta facilitada als serveis de rescat i que va dificultar les labors de cerca.
- La comunicació de la nostra organització amb els serveis de rescat va ser difícil, no van tenir en compte les alertes que aportàvem i van obviar la situació de risc que els estàvem presentant. Això va succeir sobretot amb treballadors de Salvamento Marítimo, sent més complicada la relació amb les alertes facilitades a les torres de control d'Almeria i Balears.
- Falta de coordinació entre el Marroc i els serveis de rescat espanyols per a salvar vides. Espanya no activa serveis de rescat malgrat tenir informació que el Marroc està efectivament cometent omissió del deure de socors. Aquestes situacions s'han produït també en aigües on la responsabilitat SAR correspon a l'estat espanyol, especialment en la regió situada entre Laayoune i Dakhla.
- Grans distàncies amb insuficients mitjans per a recórrer-les.
- Embarcacions que van perdre el rumb.
- Embarcacions amb sobrecàrrega.
- Embarcacions que van sortir amb orografia complicada i que van tenir accidents a la sortida.
- Angoixa i pànic de les persones que van en les embarcacions i que provoquen que aquestes bolquin; fins i tot que els tripulants es llancin a la mar perdent les seves vides, desesperats per la por.
- Precipitació d'un vaixell de càrrega que va efectuar un rescat sense tenir condicions per a fer-lo. Falta de claredat de per què van iniciar aquestes labors.
- Omissió del deure de socors per part de vaixells de pesca, en tenir por que se'ls criminalitzi si efectuen aquest tipus de rescats.
- No es van fer cerques actives dels cossos després d'haver-se produït la tragèdia.
- Els supervivents de tragèdies van sofrir tortures, tractes inhumans i degradants després d'arribar a terra.

NACIONALITATS

L'origen de les víctimes conta d'alguna manera la seva història migratòria i les causes que els van portar a ser expulsats dels seus territoris. Ens permet també analitzar els trajectes migratoris i l'impacte de les violències que afronten durant aquests. El context, les comunitats, permeten també construir un discurs basat en la seva condició de persones.

Les condicions d'expulsió dels territoris van ser les següents :

- Conflictes bèl·lics.
- Polítiques extractivistes neocolonials.
- Empobriment agreujat pel canvi climàtic.
- Empobriment agreujat per la pujada dels preus i la falta de mitjans bàsics de subsistència com el cereal.
- Empobriment agreujat per la falta de treball i l'absència de les condicions materials necessàries per a desenvolupar un projecte vital; manca de perspectives de futur agradables o desitjables
- Violències masclistes.
- Violències contra col·lectius LGTBI+.
- Defensores i defensors de drets humans que fugen després d'haver lluitat per l'accés a drets socials, reforçament democràtic i/o contra la corrupció.

VÍCTIMES DE LES TANQUES

El 24 de juny quaranta persones van perdre la vida en la tanca de Melilla. Aquesta data fatídica ens va fer recordar a les víctimes de l'any 2005, que van morir també en les tanques i sobre les que es van utilitzar mitjans terribles de dissuasió, entre ells bales de foc. Les imatges d'aquest dia també ens van evocar en la memòria les víctimes de Tarajal l'any 2014. L'acord renovat de bon veïnatge entre Espanya i el Marroc es va implementar d'aquesta forma real en el terreny, i ens va permetre veure els danys terribles de la seva aplicació.

«Va ser llavors quan vam començar a caure. Tothom va començar a caure, un darrere l'altre. Els policies van pujar fins dalt, ens van fer baixar fins a atrapar-nos. A alguns els disparaven. Hi havia molts morts. I a nosaltres ens van tirar al sòl, ens van colpejar, ens van llançar... gas lacrimogen en la cara. Tot això fins que... Si ploraves, continuaven pegant-te. En canvi, si et feies el mort, et deixaven en pau. Però si ploraves, no et deixaven en pau.»

Violacions de drets humans sistemàtiques: El discurs bel·licista al servei de la caça de persones en moviment

Durant aquests sis mesos d'acompanyament a les persones en trànsit pels territoris de frontera hem documentat violències que es repeteixen i que s'han incrementat des de la signatura del nou acord de bones relacions entre el Marroc i Espanya.

Hem fet un seguiment de les accions violentes i de les onades de repressió que van sofrir les persones migrants durant aquests mesos en les següents ciutats: Nador, Tànger, Tetuan, Agadir, Rabat, Laayoune, Dakhla, Oujda, Beni Mellal i Taza.

Un apartat d'aquest seguiment estarà dedicat a la massacre a la frontera de Nador-Melilla. Per a la documentació d'aquests fets, l'equip de Caminando ha estat acompanyat per defensores i defensors de drets humans amb àmplia experiència en situacions d'emergència social. L'acció de la recollida d'informació es va acompanyar també de suport humanitari a les persones que van sofrir la violència durant el salt a la tanca del 24 de juny però també en els dies posteriors.

De manera paral·lela, es va assistir a les persones ferides que necessitaven acompanyament sanitari, ja sigui físic o perquè es trobessin en estat de xoc per la violència soferta.

Efectuar aquest treball no ha estat fàcil, la violència no ha acabat a peu de tanca. Les dificultats per a accedir a drets bàsics de les persones supervivents i de les organitzacions i comunitats per a acompanyar-les han estat també claus per a augmentar el dolor de les víctimes de la massacre de Melilla.

Externalització / Militarització

Els processos d'externalització de fronteres lligats al control del moviment determinen les relacions entre els països. Pel que fa a aquests sis mesos de l'any, la militarització ha estat determinada pel nou acord entre l'estat espanyol i el Marroc, on s'han intercanviat reconeixements d'interessos territorials i dotacions econòmiques en contraprestació pel bloqueig i repressió de les persones en moviment.

Podem destacar les següents eines d'aplicació de la violència en l'externalització:

1. Detencions sistemàtiques il·legals i/o arbitràries:

- Ús de dependències d'administracions públiques no lligades al Ministeri de l'Interior per a detencions forçoses. Aquests centres no estan subjectes a un control judicial i les persones detingudes es troben en situació d'indefensió administrativa. No compten amb representació lletrada, i les organitzacions socials tenen limitat l'accés per a aportar ajuda humanitària.
- Detencions sense procediments administratius ni garanties. En els últims mesos els arrestos massius en tot el territori controlat per les autoritats marroquines del Ministeri de l'Interior, s'han multiplicat. El concepte de "ciutat frontera" s'ha ampliat fins a incloure la persecució de les persones migrants en territoris de l'interior.
- Intervenció en les detencions i en el control migratori d'altres administracions externes als serveis d'estrangeria. En aquest sentit, durant aquests sis mesos hem detectat un augment de centres socials i col·legis que s'usen com a espais de detenció de persones migrants. D'altra banda, la col·laboració d'altres funcionaris d'administracions públiques, com a personal d'hospitals, col·legis, i jutjats de família, en l'assenyalament de les persones migrants i el seu control en el marc repressiu migratori.

2. Ús sistemàtic de la força :

- Tant en les detencions, controls, o actuacions a peu de platja o tanca, l'ús de la força que es desplega per part de les forces de seguretat de l'estat és exponencialment desproporcionat, considerant a les persones migrants una amenaça i no subjectes de dret. S'ha fet ús de material antidisturbis, i fins i tot armes de foc.
- Violabilitat del domicili. Les detencions de les persones migrants usant la força s'han fet a les cases on viuen, trencant les portes per a efectuar les detencions. Es produeixen fins i tot de nit, i no solament s'ataca a les persones sinó que se'ls roba tot el que tenen dins del domicili.
- Ferides com a conseqüència de les càrregues policials. En les detencions les persones resulten ferides fins i tot quan no oposen resistència. La majoria dels danys que es produeixen es deuen a fractures perquè una pràctica sistemàtica és colpejar fins a partir ossos i impedir la mobilitat que permeti la fugida de les persones migrants.

- Batudes en assentaments informals. Aquestes són especialment violentes, usant desplegaments militars que utilitzen el bloqueig a l'accés a l'aigua i al menjar com a forma de tortura. Les forces de seguretat s'acompanyen de grups criminals locals que acaben de robar i fer terra cremada quan es retiren els militars amb les persones migrants detingudes.

3. Discriminació racial:

S'efectuen detencions de persones negres fins i tot si aquestes tenen documentació que acrediti la seva residència al país. Durant aquests mesos demandants d'asil, refugiats i treballadors migrants han sofert detencions lligades al color de la seva pell i/o procedència. Els seus drets han estat violentats i el Marroc ha violat la Convenció dels Treballadors migrants i les seves famílies en el marc de l'acord de control migratori signat amb l'estat espanyol. El 13 de febrer vam conèixer la dolorosa notícia de la defunció del camerunès J. B. , que va perdre la vida en un desplaçament forçós al sud del país resultat d'aquests controls racials.

4. Desplaçaments forçosos i expulsions col·lectives:

- Després de les detencions, desplaçar a les persones a ciutats com Beni Mellal, Taza, Agadir, Casablanca, que actuen com unes "ciutats coixí" de les quals les persones no poden sortir. Moltes de les persones hi arriben ferides i les organitzacions i serveis de salut no poden donar resposta a una situació humanitària terrible.
- Expulsions col·lectives a la frontera amb Algèria. Efectuades a partir del trasllat de persones migrants detingudes a la ciutat de Oujda, han afectat homes, dones i adolescents. Són especialment perilloses perquè el conflicte entre el Marroc i Algèria ha escalat en violència, i les migrants es troben bloquejades i són objecte de vulneracions de drets per part de tots dos països. La migració s'ha convertit també en una moneda de canvi i pressió enmig del conflicte territorial de tots dos països. Durant aquests sis mesos almenys quatre persones, entre elles un adolescent, van desaparèixer després de sofrir una expulsió col·lectiva a la frontera oriental de tots dos països.

5. Violència específica contra les dones i la infància migrant:

- Violència sexual. Està sent utilitzada per les forces de seguretat en les batudes sobretot en aquelles que succeeixen en assentaments. Una altra forma de càstig contra les dones documentada durant aquests mesos és exposar els seus cossos nus durant les batudes a la vista de tota la població.
- Separació dels seus fills i filles. Durant les detencions, batudes, desplaçaments forçosos i expulsions col·lectives s'han

documentat separacions ja que la repressió també afecta a les unitats familiars.

- La infància migrant és objecte de la mateixa violència, violant l'interès superior de la infantesa i adolescència. Les persones adolescents sofreixen la mateixa violència que les adultes i són sotmeses als mateixos controls i repressió. Quant a la infantesa situada per sota dels onze anys, són també víctimes de violència directa moltes vegades, així com de les repressions usades contra les seves mares i altres persones de la comunitat migrant.
- Salut sexual i reproductiva. La violència sexual sistemàtica té un impacte sobre la salut de les dones, que s'exposen a un augment de malalties de transmissió sexual. D'altra banda, la violència continuada que les exposa a una constant mobilitat no els permet poder prendre els tractaments necessaris quan contreen malalties com a conseqüència de la repressió que sofreixen per ser migrants.

6. Indefensió

- No hi ha procediments legals que protegeixin a les persones migrants. Les persones víctimes d'aquestes violències no tenen accés a instruments de protecció. Sense defensa legal, ni tan sols se'ls apliquen les convencions internacionals signades pel Marroc. D'altra banda, no han estat capaces de denunciar les situacions d'abús de les quals han estat objecte, perquè s'arrisquen a ser sotmeses de nou a la repressió. Es viola de facto el dret a la seguretat jurídica.
- No hi ha reparació dels danys. L'impacte de totes aquestes violències afecta a la integritat física i mental, però no hi ha espais segurs per a les persones migrants al Marroc. Algunes associacions proporcionen acompanyament que pal·lia els efectes de la repressió, però és totalment insuficient enfront del mal tan terrible que sofreixen.

7. Persecució de persones que defensen drets de persones migrants.

Relatar les violències i demanar processos de veritat, justícia, reparació i no repetició està tenint un cost important dins de les comunitats migrants. Líders i lidereses són persones sotmeses a vigilància, qüestionades per la seva labor de defensa de drets i coartades per tal que no els exerceixin. La militarització d'aquests sis mesos en aplicació de l'acord entre Espanya i el Marroc ha suposat també la reactivació de la criminalització de les persones que denuncien les violacions de drets de les persones migrants.

Tanques de Ceuta i Melilla: violació transnacional dels drets humans

En els intents d'accés a Ceuta i Melilla durant aquests sis mesos, ja fos a través de salts col·lectius més nombrosos o de grups d'una o dues persones, s'han constatat els següents fets:

- Ús sistemàtic de la força. El control migratori en les tanques de Ceuta i Melilla s'efectua a través d'instruments militars. S'ha constatat l'ús de gas lacrimogen, bales de goma i bales de foc real.
- Violacions al principi de no devolució. Hi ha imatges que van documentar devolucions en calent en els salts dels dies 2 i 8 de març com en el 24 de juny. En els dos primers aquestes van ser executades per les forces de seguretat de l'estat espanyol. En el cas de la massacre de Melilla les devolucions van ser executades en col·laboració amb les forces de seguretat del Marroc, que van entrar en territori espanyol i les van executar emprant la violència.
- Devolucions a països on les persones sofreixen tractes cruels, inhumans i degradants. Les persones retornades des de territori espanyol en les tanques de Ceuta i Melilla van ser víctimes de violència.
- Violacions al dret d'asil. Entre les persones que van sofrir devolucions al Marroc es troben comunitats que són potencials refugiats, com aquelles de Sudan, Sudan del Sud, Txad i Mali. Però també s'han confirmat casos de persones que fugen d'altres violències, com a col·lectius LGTBQI+.
- Devolucions de persones en situació d'especial vulnerabilitat. Persones ferides, infància migrant i víctimes de tràfic d'éssers humans.
- Expulsions col·lectives i desplaçaments forçosos, és l'última etapa que els espera a les persones després de ser víctimes de violència del control migratori en les tanques de Ceuta i Melilla.

MASSACRE FRONTERA NADOR-MELILLA 24 J

La ratera: dos mesos de repressió

Els assentaments en el bosc s'havien convertit en un espai de guerra des del mes de maig. Les incursions militars es repetien dues o tres vegades per setmana usant cada cop estratègies més agressives i emprant més materials bèl·lics que augmentaven el mal que es produïa durant les batudes.

De matinada, apareixien les forces de seguretat, atacaven el campament on vivien les persones migrants. Primer els sorprenien amb efectius de soldats que voltaven els guetos on dormien, després arribaven els helicòpters i començaven a escampar uns gasos que, segons els testimoniatges obtinguts de les persones migrants, anaven dirigits a ofegar-los durant la seva fugida de l'atac de les forces auxiliars.

Les intervencions duraven hores i el resultat després d'elles era un camp cremat, una zona que quedava totalment arrasada. En cada batuda els refugiats perdien les poques pertinences materials que tenien però sentien també que se'ls deteriorava la salut física i mental.

Les víctimes/supervivents entrevistades per la nostra organització analitzen l'impacte que aquesta situació va provocar en les seves vides amb les següents valoracions:

Perdíem tot, fins i tot la roba, les sabates i tot el temps es repetia el mateix. Després de dos mesos en aquesta situació no hi havia res més a perdre perquè ens havien despulat fins i tot de la nostra salut. Però mai vam perdre l'esperança de sortir d'aquesta situació perquè per a nosaltres no és possible tornar enrere.

Acumulem cops en el cos, ferides que no podíem curar, era molt difícil trobar assistència mèdica. El més greu de tot són les fractures perquè et peguen per a aconseguir que no caminis, que no puguis fugir i si no et pots moure ja ets inútil perquè la nostra única defensa en molts moments és poder córrer.

El que no cremaven t'ho robaven: el telèfon perquè no poguessis contactar i demanar ajuda, els pocs dirhams que poguessis tenir en la butxaca. Els militars es quedaven amb tot, sinó eren ells, llavors ho feien els bandits que els acompanyaven durant les batudes.

Et pots tornar boig per no poder dormir, estar sempre alerta, esperant que t'ataquin, a tot moment disposat a córrer perquè et va la vida en això. Molts de nosaltres hem viscut la guerra i sabem el que signifiquen aquestes incursions militars, com funcionen i com et van destruint.

Les batudes van anar desplaçant el campament de les persones migrants cap a Melilla i a zones de muntanya més inexpugnables. Els drons jugaven un paper important durant aquest temps, ja que quan les persones s'amagaven o replegaven buscant llocs segurs, eren localitzades per ells. Aquests robots no tripulats tenen un rol més i més protagonista en el control migratori, proporcionant la localització d'objectius i imatges per a preparar les incursions militars.

Segons els testimoniatges, entre finals de maig i principis de juny la situació es tornava cada cop més insostenible.

El dia set va haver-hi una batuda molt gran, van augmentar el nombre d'helicòpters i el gas que usaven. Resultat de la mateixa quatre refugiats sudanesos van ser malferits **“els van trencar el cos”**, deien els seus companys.

L'única forma de defensa de les persones migrants és que superaven en quantitat als militars i així aconseguien protegir-se i no ser ferits i/o detinguts tots alhora.

El dilluns de la setmana en la qual va succeir la massacre en la frontera entre Nador i Melilla, uns cinc-cents efectius militars van voltar l'assentament dels refugiats. De nou van ser atacats amb gasos i els ferits es comptaven per desenes.

El dimarts els atacs van donar una treva, però el dimecres i el dijous van tornar a empitjorar-se. Des de la matinada fins a la tarda els militars perseguien a les persones refugiades de l'assentament. El dia vint-i-tres durant la batuda es va produir un foc en el bosc que va posar en perill la seguretat de les persones i la mediambiental.

Aquest dia va haver-hi un missatge molt clar: tenien 24 hores per a desallotjar el lloc o la violència augmentaria en la pròxima batuda.

El divendres dia vint-i-quatre enfront de la perspectiva d'un nou atac, amb escasses forces individuals però amb l'esperança de poder escapar de la violència, en l'assentament es va decidir una fugida cap endavant, cap a la tanca. La batuda havia començat de nou d'hora al matí.

Aquesta vegada no tenien ni ganxos ni escales per a pujar la tanca, era un “campi qui pugui”. Havien aconseguit fer-se amb una serra mecànica i unes tisores per a tallar metall i amb elles van decidir forçar una de les portes de la tanca i que ningú quedés enrere a la mercè de nou dels atacs militars. Eren conscients que molts estaven al límit de les seves forces físiques i no tindrien l'energia de superar saltant el mur de sis metres.

Sang, dolor i mort

Així, en grup, unes 1800 persones es van dirigir a la tanca de Melilla en la zona de Beni Enzar, algunes anaven proveïdes del que havien trobat per a defensar-se dels atacs que ja venien sofrint els dies anteriors en els assentaments.

Els militars havien carregat de nou i els perseguïen.

“No totes portaven pals, alguns, com jo, només les cames per a córrer. Però entenc que després d'aquest temps potser un pal et pugui salvar la vida. Crec que érem conscients que ens matarien, havíem sentit que passarien aquest límit durant la setmana, que ja no estàvem segurs en cap lloc. Morir o viure perquè no hi havia una altra sortida”.

Eren persones de Sudan, Sudan del Sud, Txad, Mali, Iemen, Camerun, Nigèria, el Senegal, Níger, Guinea Conakry, Burkina i Libèria. La comunitat majoritària era la sudanesa, que suposava més del vuitanta per cent de les persones que van intentar arribar a la tanca de Nador-Melilla.

Des de les vuit del matí fins a les dues de la tarda del dia vint-i-quatre de juny, va haver-hi enfrontaments, definits com un cos a cos en les primeres hores, entre les persones migrants i els militars. Mentre uns portaven pedres, pals, desesperació i angoixa, els altres van usar drons, càmeres de vigilància, material antidisturbis, gasos lacrimògens i bales de foc real.

El primer grup que va arribar a la tanca va usar la serra per a intentar tallar els filferros, però en poc temps diuen els testimoniatges que es van quedar sense bateria i les tisores no van poder fer molt més. Algunes persones van poder així arribar a l'altre costat.

En aquests moments els militars ja havien fet un cercol per darrere i els que no havien aconseguit arribar a l'altre costat van quedar envoltats. Estaven atrapats, la gent queia a terra una damunt de l'altra però no era auxiliada.

No es va desplegar cap forma d'ajuda coordinada entre tots dos països per a les persones que estaven just a la frontera sofrint els efectes d'un tap i estampida generat per les maniobres dels militars.

Al contrari, segons els testimoniatges, les forces marroquines passaven amb les seves botes per sobre dels cossos caiguts al sòl.

Els que ja no podien moure's eren arrossegats i abandonats al sol sense valorar la dimensió de les ferides. Si es movien eren apallissats fins que cessessin de fer-ho.

“He anat a la frontera unes quantes vegades però mai havien fet res amb tanta violència, tot i que els temps anteriors havien estat molt durs. Era una catàstrofe, era com si ho tenien tot preparat, ens feien anar cap endavant i quan vam arribar endavant, llavors van arribar per darrere. Estàvem envoltats”.

“Si ploraves et pegaven de nou fins que et partien les cames o perdies el coneixement”

La violència coordinada que es va utilitzar aquell dia va acabar produint morts i centenars de ferits de diversa consideració. Després d'analitzar les declaracions dels testimonis, les causes de les morts i les ferides van ser diverses i en alguns casos van confluir diverses d'elles de manera conjunta.

- Asfixiats pels gasos.
- Aixafats per les caigudes.
- Aixafats per les botes dels militars.
- Colpejats per les porres normals i elèctriques.
- Ferits per bales de foc.
- Negació d'auxili i assistència mèdica.
- Desplaçaments forçosos de persones ferides.
- Devolucions des de Melilla de persones ferides que no van rebre assistència mèdica.

El cèrcol en el qual es van trobar els refugiats es va fer més letal per efecte de l'entrada de militars marroquins en territori de Melilla. Allí, braç a braç amb les forces de seguretat espanyoles, van poder continuar atacant per a executar devolucions en calent al Marroc. Aquestes pràctiques van ser aplicades per forces de seguretat espanyoles i marroquines, que es van coordinar entre elles per a poder dur-les a terme.

Segons els testimoniatges orals i visuals aportats per les víctimes/supervivents l'estat espanyol va expulsar al Marroc el vint-i-quatre de juny a desenes de potencials refugiats i a menors d'edat. Es van executar les devolucions malgrat les escenes de les quals les autoritats espanyoles estaven sent testimonis i que mostraven en directe les tortures, tractes inhumans i degradants que els refugiats estaven sofrint.

Els autoritats espanyoles, testimonis dels fets, van usar la informació sobre el que estava passant per a donar suport a les estratègies militars de repressió usades pel Marroc. No obstant això, cap dels dos països va activar col·laboració per a portar ajuda i assistència a les víctimes i amb això mitigar l'impacte terrible de la tragèdia.

Els instruments de control, com els drons i càmeres, només es van usar per a maniobres bèl·liques i no per a obtenir informació amb capacitat d'avaluar les dimensions de l'emergència i activar efectius d'ajuda coordinats.

Així, les persones ferides, mortes, exhaustes, trencades pel dolor i la por, van passar fins a vuit hores en el sòl sota un sol de justícia i rebent cops quan els militars de manera arbitrària així ho decidien.

La zona fronterera va quedar repleta de cossos adolorits, inerts, fins que van anar arribant els autobusos i algunes ambulàncies.

Els que van tenir més sort van rebre assistència mèdica per les ferides, encara que el que va passar dins dels centres hospitalaris continua sent una incògnita perquè la policia marroquina va bloquejar l'accés a les instal·lacions d'organitzacions socials i familiars de les víctimes. El Ministeri de l'interior va blindar els hospitals de les ciutats de Nador i Oujda.

Moltes preguntes queden encara sense respondre, Quins criteris mèdics es van usar per a decretar el desplaçament d'alguns ferits i no d'uns altres? Quina assistència van rebre i quan? Han tingut un suport per a operacions i tractaments mèdics? Van poder contactar amb els seus éssers propers? Per què i de què van morir aquells que ho van fer als hospitals? Van parlar amb les seves famílies abans de morir?.

D'altra banda, un grup de seixanta-cinc persones han estat imputades per delictes relacionats amb successos produïts durant els dies 23 i 24 de juny.

Les detencions han dividit als encausats en dos grups. Un d'ells està acusat de delictes greus en el Tribunal d'apel·lació de Nador i s'enfronten a penes que poden anar fins als vint anys de presó. La resta estan sent enjudiciats per facilitar l'entrada i sortida clandestina de persones cap al Marroc entre altres acusacions. Tots els refugiats es troben a la presó preventiva i estan sent defensats per advocats d'organitzacions socials.

La resta de persones van sofrir desplaçaments forçosos interns dins del país, despullats d'absolutament tot i abandonats a la seva sort. La nostra organització a més va documentar cent trenta-dues persones deportades a la frontera amb Algèria, en una zona coneguda com a terra de ningú.

Les xifres de les víctimes mortals continuen sent encara una incògnita. Els testimoniatges recollits per la nostra organització eleven fins a seixanta-dues les dades de les persones mortes. El nostre col·lectiu ha pogut confirmar la mort de trenta-set persones el dia de la massacre i tres defuncions més que es van produir posteriorment a causa de les ferides el 24 de juny.

Per tant, s'eleva fins a quaranta el nombre de les víctimes mortals confirmades per la nostra organització. Que reposin en pau!

De nou la falta de transparència ha impedit a les organitzacions i familiars tenir accés a les persones mortes per a procedir a la seva identificació. No s'ha pogut saber si s'han efectuat autòpsies que revelin les causes de les morts. Per tant, no sols s'ha violat el seu dret a la vida, sinó també als drets que assisteixen a les persones mortes i les seves famílies: ser identificats, saber la veritat sobre les causes de les morts, ser enterrats amb dignitat.

Els drets de les víctimes/supervivents de la massacre i els seus familiars no sols van ser violentats el dia vint-i-quatre sinó que continuen sent vulnerats fins avui, en una revictimització constant.

La crisi humanitària posterior a la massacre

El nostre col·lectiu ha organitzat un equip de defensors/es de drets humans per a acostar-se a les persones ferides i desplaçades forçoses després de la massacre del dia 24 de Juny.

Durant quatre missions humanitàries en les quals s'ha acompanyat fins al moment de finalitzar aquest informe a vuit-centes seixanta-dues persones en diferents ciutats a través de les següents línies de treball:

- Proporcionar assistència sanitària a persones ferides.
- Proporcionar kits d'aliments, higiene, roba i sabates.
- Elaborar, al costat de les víctimes/supervivents, un llistat de persones desaparegudes que estan sent buscades per les seves famílies i també per companys de les comunitats.
- Obtenir testimoniatges necessaris per a elaborar un relat que posi els drets de les víctimes/supervivents en el centre.

Aquestes setmanes de treball en terreny ens hem trobat enfront d'una veritable crisi humanitària que les autoritats del Marroc han volgut amagar amb el suport polític del govern de l'estat espanyol. Hem intentat alleujar d'alguna forma el dolor tan terrible provocat per la massacre en una col·laboració amb líders/eses comunitàries. A més, ha estat possible generar dinàmiques per a una avaluació col·lectiva de l'impacte que la política de militarització de fronteres ha tingut en aquestes persones refugiades.

Claus de la crisi humanitària :

- **El vuitanta per cent de les persones ateses van sofrir ferides de diversa gravetat i consideració el 24 J.** La majoria de les lesions s'havien produït per cops i violència : fractures en cames, braços i cap apareixien en els quadres clínics.

“Ens picaven fins i tot quan estàvem tirats en el sòl, no teníem forces, estàvem ja al límit del cansament”.

Assistim a persones pendents d'operacions als hospitals dels llocs on van ser desplaçats forçosament malgrat la gravetat de la seva situació sanitària.

Troblem un ferit de bala de foc que va haver de ser operat per a extreure el projectil.

Un altre jove, després de ser traslladat en un bus de desplaçament forçós, va haver de ser ingressat a l'hospital perquè havia entrat en coma durant la seva detenció. Va estar en aquesta situació durant tres dies després de què va despertar amb dificultats motores i de la parla pels cops que havia rebut al cap.

Els ferits necessitaven operacions i algunes d'aquestes intervencions materials que no són aportades de manera gratuïta per les delegacions de salut. El fet que la policia no deixés entrar als hospitals a les organitzacions socials i familiars els dies posteriors a la tragèdia ha produït que s'agreugi la situació d'emergència humanitària. Per exemple, el retard d'una intervenció per falta de material va provocar l'amputació d'un dels peus d'una persona que va sofrir fractures provocades per l'atac dels militars.

- Quadres físics i mentals associats a situacions d'estrès posttraumàtic. Atacs de pànic, malsons, dolors extensos en totes les parts del cos, por, van ser reportats per la majoria de les persones assistides en les missions humanitàries.
- Reduïts al no-res. Després de la violència els refugiats amb els quals ens trobem l'havien perdut tot. Segons els seus testimoniatges els militars els van robar el poc que els quedava : telèfons, alguns diners, fins i tot les sabates perquè no poguessin caminar. Això, juntament amb les dificultats que han tingut les organitzacions socials i els líders i lidereses comunitaris per a aportar ajuda humanitària, va agreujar la situació terrible que les persones van viure dies després de la tragèdia.

- **Persecució de la comunitat de refugiats sudanesos.** Segons els testimoniatges recollits i l'observació en terreny, després del dia 24 de juny els controls policials anaven dirigits a identificar a persones específicament d'aquest origen. La setmanes posteriors la repressió ha estat especialment dura contra aquesta comunitat. L'estigmatització s'ha traslladat també a la societat, i hem pogut confirmar la defunció d'una persona de Sudan durant una baralla amb un ciutadà marroquí.
- **Infància migrant.** El trenta per cent de les persones que van ser víctimes/supervivents de la massacre són menors entre quinze i disset anys. A més, un cinc per cent són nens amb edats entre els onze i catorze anys.

El relat

El discurs i la visibilitat: Construcció d'un relat per a normalitzar-justificar. La pornografia de la violència

El discurs de les autoritats respecte a la massacre ha reforçat l'externalització i el paper de gendarme que realitza el Marroc per a la UE. Els posicionaments de l'estat espanyol i el veí alauita han seguit les mateixes línies, amb tres pilars discursius: la lluita contra les màfies, la responsabilitat d'Algèria en l'organització del salt a la tanca, i el suport de l'estat espanyol i la UE als instruments militars que es van utilitzar durant la massacre.

L'escenari creat pels països, encara fins i tot amb les imatges que demostraven la violència utilitzada, ha estat la confirmació de la necessitat d'aquesta mena d'intervencions contra les persones migrants.

S'ha passat de la pornografia del dolor a la pornografia de la violència, on aquesta s'exhibeix com un mal col·lateral al necessari control de fronteres. En ella es mostra a les víctimes civils en el marc de la guerra de fronteres.

Ha estat també paradoxal que els periodistes de països procedents de la UE poguessin fer el seu treball amb relativa "llibertat" al Marroc, fins i tot sense tenir permís oficial de les autoritats marroquines per a exercir-ho. I que no obstant això les organitzacions socials amb projectes aprovats i habilitats per a l'acompanyament a persones migrants hagin confrontat serioses dificultats per a assistir a les víctimes/supervivents de la tragèdia.

En el relat oficial els refugiats de la massacre són una massa sense històries, sense noms, en un exercici cada vegada més violent d'exposar la seva alteritat, fent-los mereixedors de la violència i la mort.

Ens preguntem si la massacre de la frontera entre Nador i Melilla suposa un pas important de la normalització d'estratègies militars violentes executades de manera conjunta per forces marroquines i de l'estat espanyol.

Les històries de les víctimes/supervivents

Les comunitats migrants porten anys contant la frontera amb un relat que parla de drets humans i també de reconeixement de la humanitat de les persones en moviment. Els líders i lidereses comunitàries, al costat de familiars de persones mortes i desaparegudes a les fronteres, han creat xarxes de suport mutu i han estructurat estratègies de resistència per a enfrontar les terribles violències aplicades a través de la necropolítica.

En aquesta ocasió, les persones de la comunitat sudanesa que fugir d'un conflicte terrible enquistat durant anys són conscients dels seus drets com a refugiades. Tenen una forta consciència col·lectiva i al costat d'altres nacionalitats de víctimes/supervivents de la crisi humanitària s'organitzen per a, de manera valenta, compartir un discurs on ells com a protagonistes ens acosten la veritat dels fets.

“Les forces auxiliars m'han colpejat amb la porra, em deien ‘negre brut’. Em trepitjaven amb les seves botes i aquí he notat que els meus ossos es partien. He vist els cossos dels morts, eren uns trenta. Han trucat a l'ambulància per a traslladar-nos, aquí també han ficat els cadàvers en la mateixa ambulància. Hem arribat a l'hospital i ens han deixat a tots en el sòl, morts i ferits. El meu amic ha passat quatre dies en coma, després s'ha despertat. Va rebre una bala al cap. Els militars ens han matat, ho he vist amb els meus propis ulls. Estic viu, Déu ha volgut que viva, però he perdut a cinc dels meus amics. Els vaig veure morir amb els meus propis ulls”.

“S'ha despertat odi fins i tot en la població, gent que estava en cases els tiren d'elles. A la frontera amb Algèria el flux de persones deportades és important. Totes les que han estat expulsades tenen ferides en el seu cos, esquena, cap. És difícil suportar el dolor quan els veus, cauen les llàgrimes veient a éssers humans tractats d'aquesta manera. Els dic ‘força, germà’, ‘cal estar forts’, però és difícil quan veus les condicions. Fins i tot on beuen aigua poden agafar malalties. Volen ocultar la veritat, com viuen les migrants, com els seus drets són destrossats, com trepitgen als demandants d'asil, i cremen els seus passaports o qualsevol document que tinguin”.

“Hem viscut un infern. Tenim les mans inflades perquè les forces auxiliars ens han pegat amb el ferro en el turmell perquè no puguem caminar. Si saben si ets sudanès o txadià et torturen quan et detenen. En el nostre grup hi ha nens de tretze anys, han vingut a peu de nit fugint dels militars i de la gent. Perquè han dit a la població que no ens deixi agafar transport. Hi ha militars i policies vestits de civil i quan et veuen a la ciutat vénen directament per a demanar-te papers. Si ets sudanès o txadià és igual si tens papers, truquen directament a la furgoneta i d'aquí t'envien a la cel·la de detenció o et deporten a la frontera”

“El nostre viatge a Nador ha estat ple d'insults quan ens acostàvem a l'hospital o a la gent. Preguntaven (policies de civil) què fèiem aquí, els he dit que he vingut a buscar al meu germà desaparegut. Llavors m'ha dit que les ambaixades ja havien estat i no han trobat a ningú perquè no hi ha desapareguts. He mostrat els meus papers i m'han dit que torni a la meva ciutat perquè tindrè problemes en Nador com em vegin de nou per aquí”.

“A l'interior els meus amics havien caigut. Perquè no veus amb el gas, has de tancar els ulls perquè et deixa cec, és millor, així que no veus. Després quan caus et registren de dalt a baix, et lleven tot el que tinguis, diners, telèfon i els ho guarden per a ells. Un d'ells ve i et roba i després ve l'altre, i així ho fan mentre estem ferits. Tenia vint-i-quatre dirhams, ja un d'ells m'havia llevat el telèfon. Un altre em va llevar el bitllet de vint dirhams, però m'ha deixat les monedes dels quatre dirhams. Però un altre ha vingut i me'ls ha llevat també. Cadascun fa mal com pot, no tenen pietat.”

“Han vingut durant dos dies. Colpejaven a les persones, que no volen gent en el bosc. Van venir des del dimecres i s'han enfrontat a nosaltres. També el dijous, han apallissat a agent. Així que el divendres hem decidit fugir, anar a la frontera. Aquí ens han colpejat molt. Molts sudanesos morts, molts sudanesos ferits. Colpejaven a la gent amb les porres, amb els gasos. Des de les vuit del matí fins a les dues de la tarda, colpejant a la gent. Molts morts, però nosaltres no podem fer res, només som aventurers. Ara ni tan sols sabem què menjarem?, què farem?. Fins i tot quan ja ens han enviat a l'expulsió ens colpegen. Els marroquins es porten molt malament amb nosaltres, i el que vull que sàpiga tothom, és que hi ha molta gent morta i que necessitem ajuda”.

“Em vaig quedar molt en xoc, em van colpejar molt. No puc recordar moltes coses ara. Van colpejar al meu germà al cap, a mi al cap, en la cintura. Portaven sabates molt molt grans, per a colpejar-me, per a colpejar-nos. Molta, molta gent estava tombada, la cosa no era fàcil. Molta, molta gent va morir, molta

molta. Fins i tot el meu germà que em va salvar no l'he tornat a veure. Aquesta (ferida) me la van fer molt, molt gran abans de portar-me al transport per a portar-me a Oujda. La policia ens va colpejar i ens deien que érem gossos, gossos i que som ximples”.

“Hola, com estàs?. Espero que estiguis bé. T'envio aquest missatge per la situació, et conto tal i com l'estem enfrontant. Aquí els refugiats enfronten molts problemes, quan van travessar la frontera amb el Marroc van enfrontar molts problemes. Alguns van ser ferits quan van entrar en el pujol, en el forat. I alguns van ser ferits quan van intentar creuar la tanca, la frontera. Allí van ser ferits i estan molt mal ara mateix... Aquí ningú entén la situació. Intenten aguantar però no poden. Estem molt agraïts per l'ajuda que ha arribat, per tot el que ha fet per nosaltres. Estaríem molt agraïts si ens poguéssiu ajudar una mica. Intento ajudar a aquesta gent que és el meu poble, els represento, sóc un dels líders del seu clan. M'han demanat que us envii aquest missatge. Us desitgem la millor de les sorts i que Déu us beneeixi”.

CAMPI QUI PUGUI QUE NINGÚ ES QUEDI ENRERE DEFENSAR-SE PER A NO MORIR

UN INFORME DE:

CA-MINANDO
FRONTERAS

AMB EL SUPORT DE:

FONS CATALÀ
DE COOPERACIÓ
AL DESENVOLUPAMENT

FONS MENORQUÍ DE COOPERACIÓ

Ajuntament de
Barcelona

Nafarroako
Gobernua

Gobierno
de Navarra

